

Jemná bílá výšivka proslavila region, věnovali se jí i zedníci

Je mnoho věcí, které proslavily Valašsko daleko za hranicemi našeho regionu. Jednou z nich je i tradiční valašská bílá výšivka.

Tento způsob velmi jemného vyšívání prováděného bílou bavlnkou na tenkém bílém plátně je charakteristický pro Rožnovsko, kde se asi před dvěma sty lety tato výšivka zrodila.

Jejími tvůrci byli prostí lidé, kteří si vyšíváním zvláště přes zimní měsíce přivydělávali. A nebylo jich málo. V roce 1873 se jich uvádí až sedm set. Jednalo se většinou o ženy pracující v létě na poli, výjimkou však nebyli ani muži. Věhlas si třeba získala výšivka tělesně postiženého Floriána Žingora z Rožnova nebo Ludvíka Pavelky ze Zubří, který vyšíváním živil rodinu se šesti dětmi. Přes zimu se této jemné práci údajně věnovali i zedníci.

Bíle vyšívané výtvary prostých Valachů našly na přelomu 19. a 20. století odbyt až ve Vídni. Četná ocenění sklízely rovněž na výstavách v Londýně, Paříži či Moskvě. Do USA je zase vozil obuvník Tomáš Baťa, který dokonce

OBR.: Jedna z početných zuberských vyšíváček – Františka Adamcová (nar. 1892).

Foto: archiv Muzea regionu Valašsko

bíle vyšívanou noční košili věnoval ženě amerického prezidenta.

V tradici valašského bílého vyšívání pokračuje několik vyšíváček i dnes. Některé byly

za své umění oceněny prestižními tituly a svými výtvary reprezentují náš region ve světě. Jedná se o Janu Juřicovou a Marii Pyrchalovou.

Nejen jejich tvorbu, ale i

Výstava na zámku

Nová výstava s názvem Rožnovská kraslice a výšivka začíná na zámku Vsetín **v sobotu 7. března**. Návštěvníkům nabídne pohled do historie a současnosti dvou zajímavých fenoménů charakteristických pro severní část Valašska.

Jemná bílá výšivka proslavila Rožnovsko daleko za hranicemi. Na výstavě bude poprvé zpřístupněna unikátní kolekce textilií zdobených jemnou bílou výšivkou ze sbírky valašskomeziříčské pobočky Muzea regionu Valašsko. Současnou tvorbu budou reprezentovat díla vyšíváček Jany Juřicové a Marie Pyrchalové.

Druhým fenoménem je **tradiční rožnovská kraslice**, pro kterou je charakteristická výzdoba vzory převzatými právě z valašské bílé výšivky. I zde budou k vidění vzácné předměty z muzejních sbírek, dokumentující tvorbu rožnovských kraslic od 20. let do konce 20. století. Proslulost rožnovských kraslic pak dosvědčí výtvary několika současných tvůrkyň Bohdanky Pečivové, Boženy Pařenicové, Nadi Šebestýnové, Michaely Bařinové či Svata-vy Pavlicové.

vzácné historické textilie můžete obdivovat od 7. 3. do 10. 5. 2020 na vsetínském zámku ve výstavě Rožnovská kraslice a výšivka.

Milada Fohlerová, etnografka Muzea regionu Valašsko